

XIII. DEMOGRAFIK HOLAT

Andijon viloyati 1941- yilda tashkil topgan bo'lib, O'zbekiston Respublikasining ma'muriy-hududiy birligi hisoblanadi.

Andijon viloyati O'zbekiston Respublikasining sharqiy qismida joylashgan bo'lib, maydoni 4,30 ming kv. km Chegara uzunligi 617,1 km Andijon viloyati Farg'ona viloyati bilan (75,0 km), Namangan viloyati bilan (67,0 km), Qirg'iz Respublikasi bilan (409,3 km) chegaradosh.

Viloyat ma'muriy-hududiy jihatdan 2 ta viloyat bo'ysunuvidagi shahar va 14 ta tumanga bo'lingan, aholi zichligi 780 kv. km.ga 1 kishiga to'g'ri keladi.

Ma'muriy markazi – Andijon shahri bo'lib, aholisi 3 354,2 ming kishi.

Dastlabki ma'lumotlarga ko'ra, 2023- yil 1- iyul holatiga viloyatda doimiy aholi soni 3 354,2 ming kishini tashkil etib, yil boshidan 31,4 ming kishiga yoki 100,9 % ga o'sdi.

Shu bilan birga, shahar aholisi soni 1 751,8 ming kishini (jami aholi soniga nisbatan 52,2 %), qishloq aholisi soni 1 602,4 ming kishini (47,8 %) tashkil etadi.

Doimiy aholi soni

3 354,2 ming kishi

Tabiiy o'sish

32,2 ming kishi

Doimiy aholi sonining taqsimlanishi

Shahar joylarda

52,2 %

1 751,8 ming kishi

Qishloq joylarda

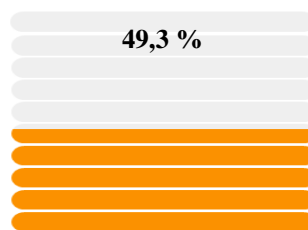
47,8 %

1 602,4 ming kishi

50,7 %

1 699,2 ming kishi

1 655,0 ming kishi

Andijon viloyatining ma'muriy-hududiy bo'linishi 2023- yil 1- iyul holatiga

ANDIJON VILOYATINING DEMOGRAFIK HOLATI

2023- yil yanvar-iyun, dastlabki ma'lumotlar

Doimiy aholi soni

3 354 152 kishi

Tug'ilganlar soni

39 319 kishi

O'lganlar soni

7 087 kishi

Nikohlar soni

7 954 birlik

Nikohdan ajralishlar soni

2 854 birlik

Ko'chib kelganlar soni

3 127 kishi

shundan, xorijdan

3 kishi

Ko'chib ketganlar soni

3 929 kishi

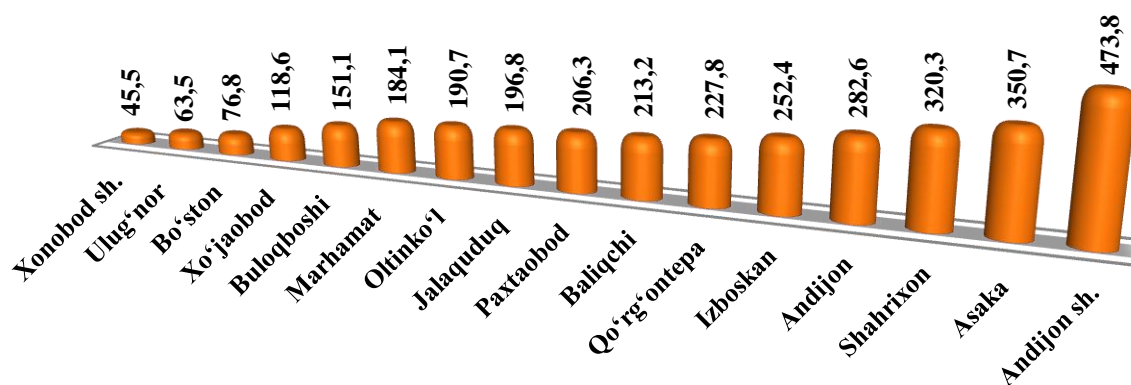
shundan, xorijga

53 kishi

**Andijon viloyatining shahar va tumanlari bo'yicha doimiy aholi soni
to'g'risida ma'lumot**
(2023- yil 1- iyul holatiga, dastlabki ma'lumot)

	<i>Doimiy aholi soni, kishi</i>				
	<i>Jami</i>	<i>shu jumladan:</i>		<i>shu jumladan:</i>	
		<i>erkaklar</i>	<i>ayollar</i>	<i>shahar</i>	<i>qishloq</i>
Viloyat bo'yicha:	3 354 152	1 699 153	1 654 999	1 751 749	1 602 403
<i>shaharlar:</i>					
Andijon	473 830	238 799	235 031	473 830	-
Xonobod	45 444	22 703	22 741	38 570	6 874
<i>tumanlar:</i>					
Oltinko'l	190 669	96 429	94 240	99 944	90 725
Andijon	282 614	141 163	141 451	216 555	66 059
Baliqchi	213 184	108 712	104 472	71 196	141 988
Bo'ston	76 841	38 815	38 026	27 192	49 649
Buloqboshi	151 113	76 970	74 143	72 643	78 470
Jalaquduq	196 816	100 321	96 495	82 082	114 734
Izboskan	252 379	128 643	123 736	80 695	171 684
Ulug'nor	63 488	31 773	31 715	6 701	56 787
Qo'rg'ontepa	227 842	114 842	113 000	97 323	130 519
Asaka	350 650	177 347	173 303	108 484	242 166
Marhamat	184 109	93 962	90 147	144 737	39 372
Shahrixon	320 338	163 663	156 675	106 114	214 224
Paxtaobod	206 245	104 572	101 673	75 326	130 919
Xo'jaobod	118 590	60 439	58 151	50 357	68 233

Hududlar kesimida doimiy aholi sonining taqsimlanishi
(2023- yil 1- iyul holatiga, ming kishi)

Shahar va tumanlar kesimida doimiy aholi soni va o'sish sur'ati

	2022- yil 1- iyul holatiga, kishi	2023- yil 1- iyul holatiga, kishi	O'tgan yining mos davrilga nisbatan o'sish sur'ati, % da
Viloyat bo'yicha:	3 283 802	3 354 152	102,1
<i>shaharlar:</i>			
Andijon	463 205	473 830	102,3
Xonobod	44 407	45 444	102,3
<i>tumanlar:</i>			
Oltinko'l	186 605	190 669	102,2
Andijon	276 818	282 614	102,1
Baliqchi	208 746	213 184	102,1
Bo'ston	75 404	76 841	101,9
Buloqboshi	148 199	151 113	102,0
Jalaquduq	193 150	196 816	101,9
Izboskan	247 402	252 379	102,0
Ulug'nor	62 276	63 488	101,9
Qo'rg'ontepa	223 914	227 842	101,8
Asaka	343 273	350 650	102,1
Marhamat	180 398	184 109	102,1
Shahrixon	312 995	320 338	102,3
Paxtaobod	201 565	206 245	102,3
Xo'jaobod	115 445	118 590	102,7

Viloyat bo'yicha aholining tabiiy harakati (yanvar-iyun)

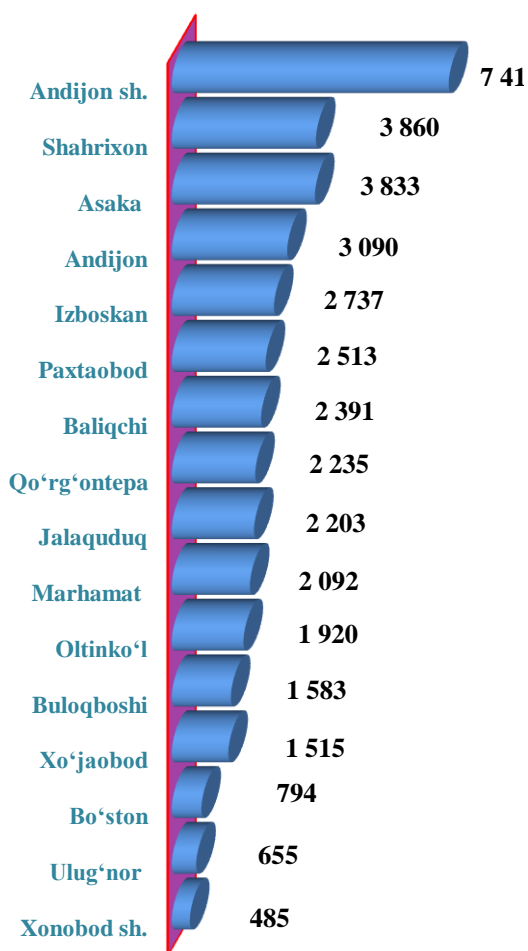
	Kishi			1000 aholiga nisbatan	
	2022- yil	2023- yil	o'sish, kamayish, +,-	2022- yil	2023- yil
Tug'ilganlar	38 108	39 319	1 211	23,5	23,8
O'lganlar	7 098	7 087	-11	4,4	4,3
Nikohlar	8 989	7 954	-1 035	5,5	4,8
Ajralishlar	2 527	2 854	327	1,6	1,7
Ko'chib kelganlar	3 283	3 127	-156	2,0	1,9
Ko'chib ketganlar	4 019	3 929	-90	2,5	2,4

Tug‘ilish. 2023- yilning yanvar-iyun oylarida tug‘ilganlar soni 39 319 kishini tashkil qildi va 2022- yilning shu davriga (38 108 kishi) nisbatan 1 211 taga ko‘paygan, Shunga mos ravishda tug‘ilish koeffitsiyenti 23,8 promilleni tashkil qildi va avvalgi yilga nisbatan 23,5 promilleda o‘sgan.

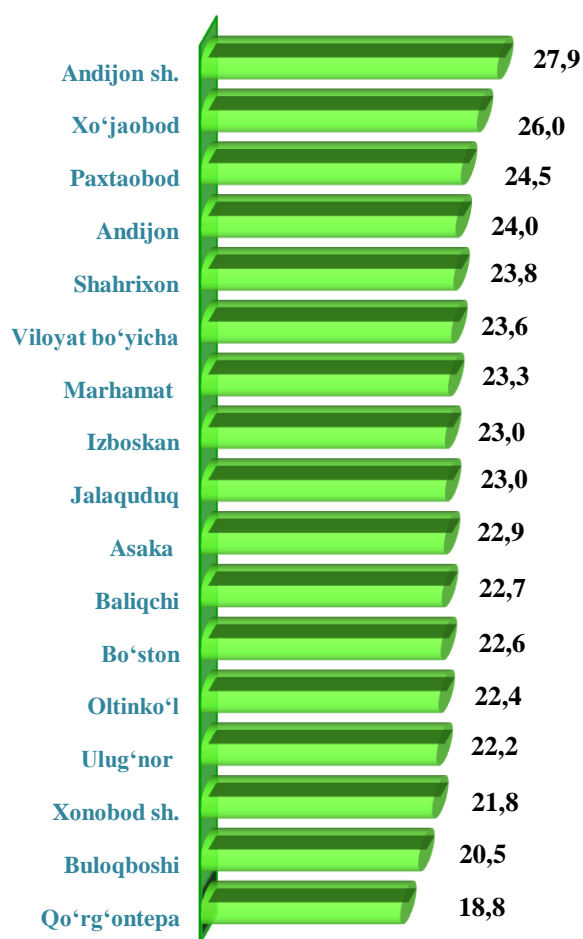

Viloyat bo‘yicha tirik tug‘ilganlar soni hamda koeffitsiyenti
2023- yil yanvar-iyun davri uchun (1000 aholiga nisbatan, promille)

Tirik tug‘ilganlar soni, kishi

Tug‘ilish koeffitsiyenti
(1000 aholiga nisbatan, promille)

Tug‘ilganlar sonining jinsi va tug‘ilgan joyi bo‘yicha taqsimlanishi
2023- yil yanvar-iyun holatiga, kishi

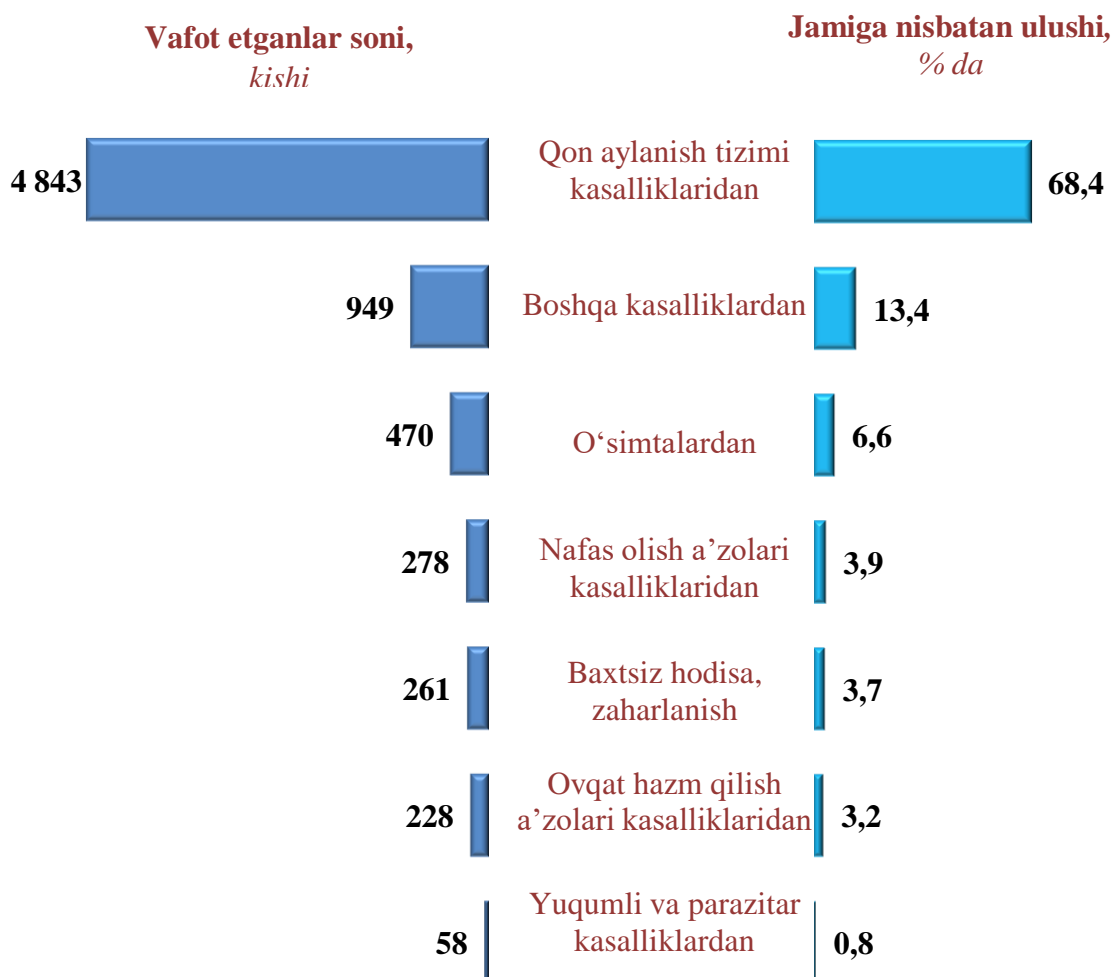

	Jami	jinsi bo‘yicha		joyi bo‘yicha	
		o‘g‘il bolalar	qiz bolalar	shahar	qishloq
Viloyat bo‘yicha:	39 319	20 249	19 070	21 467	17 852
<i>shaharlar:</i>					
Andijon sh.	7 413	3 932	3 481	7 413	-
Xonobod sh.	485	239	246	485	-
<i>tumanlar:</i>					
Oltinko‘l	1 920	1 002	918	925	995
Andijon	3 090	1 592	1 498	2 369	721
Baliqchi	2 391	1 225	1 166	585	1 806
Bo‘ston	794	421	373	341	453
Buloqboshi	1 583	818	765	630	953
Jalaquduq	2 203	1 094	1 109	881	1 322
Izboskan	2 737	1 450	1 287	812	1 925
Ulug‘nor	655	317	338	121	534
Qo‘rg‘ontepa	2 235	1 161	1 074	1 044	1 191
Asaka	3 833	1 948	1 885	1 416	2 417
Marhamat	2 092	1 067	1 025	1 475	617
Shahrixon	3 860	1 923	1 937	1 455	2 405
Paxtaobod	2 513	1 288	1 225	932	1 581
Xo‘jaobod	1 515	772	743	583	932

2023- yil yanvar-iyun davrida tirik tug‘ilganlar sonidan o‘g‘il bolalar soni 20 249 nafarni yoki jamidan 51,5 foizni tashkil etdi. Mos ravishda qiz bolalar soni 19 070 nafar va jamidan 48,5 foizni tashkil etdi. Shahar joyda tug‘ilganlar soni 21 467 nafarni (jamidan 54,6 %) tashkil etdi, qishloq joylarda tug‘ilganlar soni esa 17 852 nafarni (jamidan 45,4 %) tashkil etdi.

Vafot etganlar. 2023- yil yanvar-iyun oylarida 7 087 mingta o‘lim qayd etilgan bo‘lib, har 1000 aholiga nisbatan o‘lim koeffitsiyenti 4,3 promilleni tashkil etdi.

O'limning sabablari bo'yicha taqsimlanishi (yanvar-iyun)

2023- yilning yanvar-iyun oylarida qayd etilgan vafot etganlarning 68,4 % qon aylanish tizimi kasalliklaridan, 6,6 % o'simalardan, 3,7 % baxtsiz hodisa, zaharlanish va jarohatlanishlardan, 3,2 % ovqat hazm qilish a'zolari kasalliklaridan, 3,9 % nafas olish a'zolari kasalliklaridan, 0,8 % yuqumli va parazitlar kasalliklardan hamda 3,7 % boshqa kasalliklardan vafot etgan.

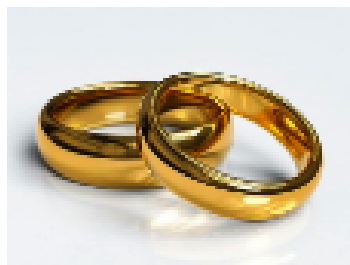
Nikohlar va ajralishlar. 2023- yilning yanvar-iyun oylarida fuqarolik holati dalolatnomalarini yozish organlarida nikohlar va nikohdan ajralishlar qayd etildi. Jami tuzilgan nikohlar soni 7 954 ta (o'tgan yilning mos davrida 8 989 ta), ajrimlar soni 2 854 ta (o'tgan yilda 2 527 ta)ga teng bo'ldi. Qayd etilgan nikoh ko'rsatkichi aholiga nisbatan 4,8 promilleni (2022- yilning tegishli davrida 5,5 promille) va ajrim ko'rsatkichi 1,7 promilleni (2022 -yilning tegishli davrida 1,6 promille) tashkil etdi.

Tuzilgan nikohlar va nikohdan ajralishlar soni

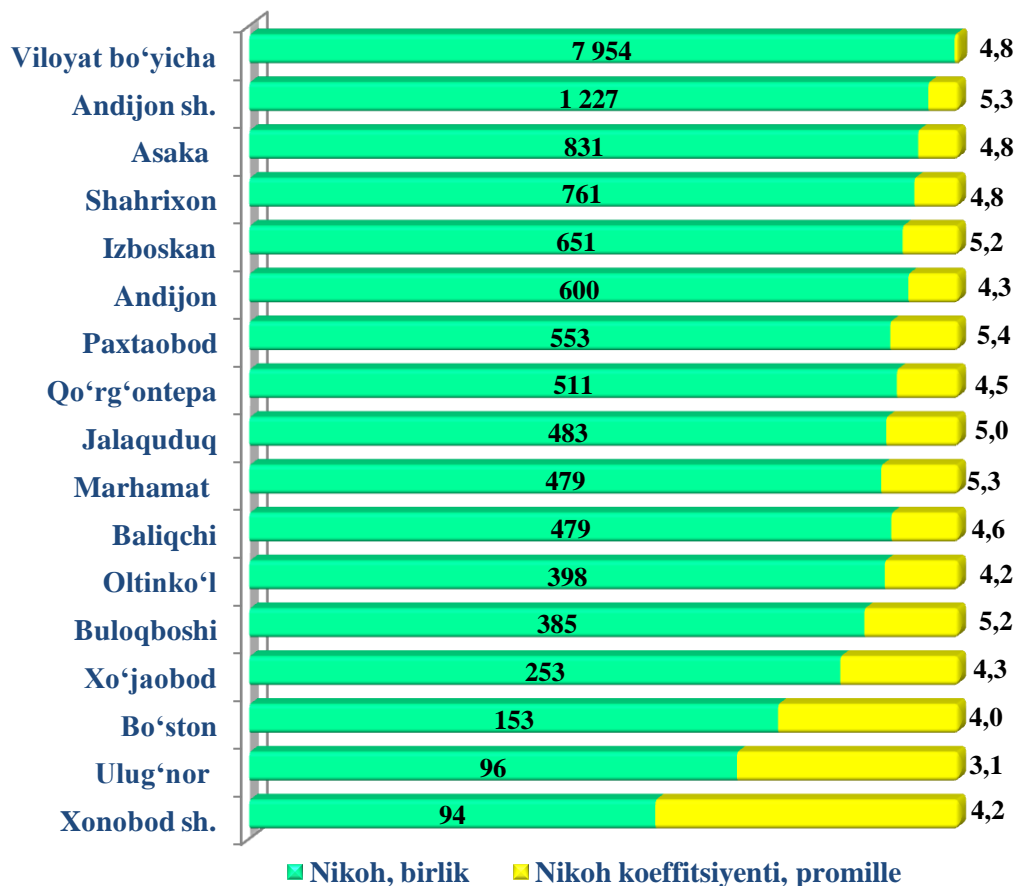
(yanvar-iyun)

(birlik)

	<i>Tuzilgan nikohlar</i>		<i>Nikohdan ajralishlar</i>	
	<i>2022- yil</i>	<i>2023- yil</i>	<i>2022- yil</i>	<i>2023- yil</i>
Viloyat bo'yicha:	8 989	7 954	2 527	2 854
<i>shaharlar:</i>				
Andijon	1442	1227	553	531
Xonobod	95	94	34	45
<i>tumanlar:</i>				
Oltinko'l	492	398	137	129
Andijon	711	600	231	273
Baliqchi	551	479	105	159
Bo'ston	174	153	64	57
Buloqboshi	418	385	106	117
Jalaquduq	595	483	114	153
Izboskan	736	651	196	218
Ulug'nor	118	96	41	53
Qo'rg'ontepa	469	511	116	178
Asaka	916	831	265	279
Marhamat	500	479	133	145
Shahrixon	862	761	199	231
Paxtaobod	616	553	159	192
Xo'jaobod	294	253	74	94

Viloyat bo'yicha tuzilgan nikohlar soni va nikohlar koeffitsiyenti
2023- yil yanvar-iyun holatiga

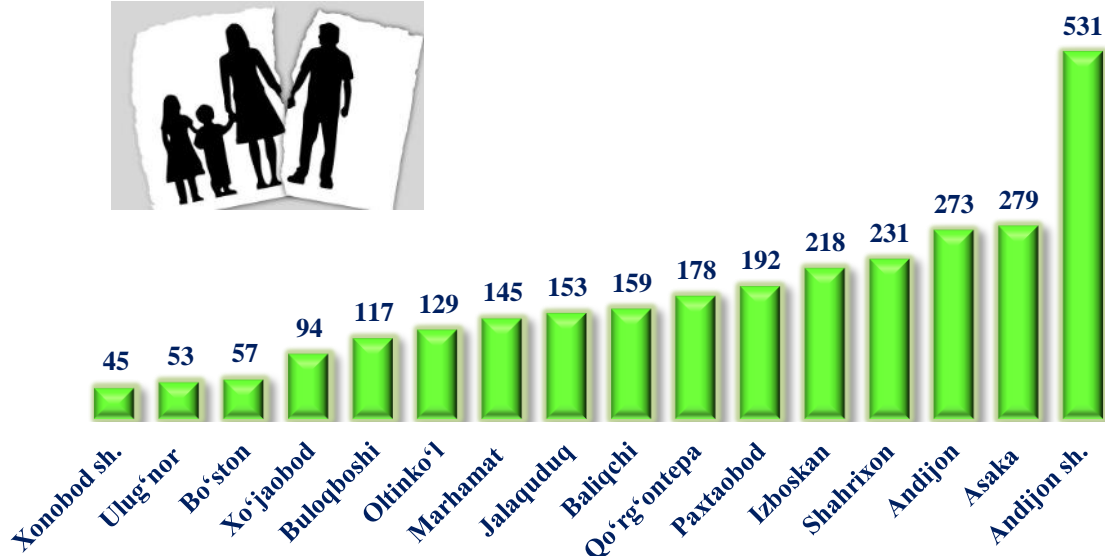

Nikoh tuzish koeffitsientining avvalgi yilga nisbatan eng ko'p o'sishi Qo'rg'ontepa tumanida (0,3 promillega) kuzatilmadi.

Nikoh koeffitsiyentining eng ko'p pasayishi Oltinko'l tuman (1,1 promillega), Jalaquduq tumanlari (1,2 promillega) va Andijon shaharida (1,0 promillega) kuzatildi.

Hududlar bo'yicha nikohdan ajralishlar soni

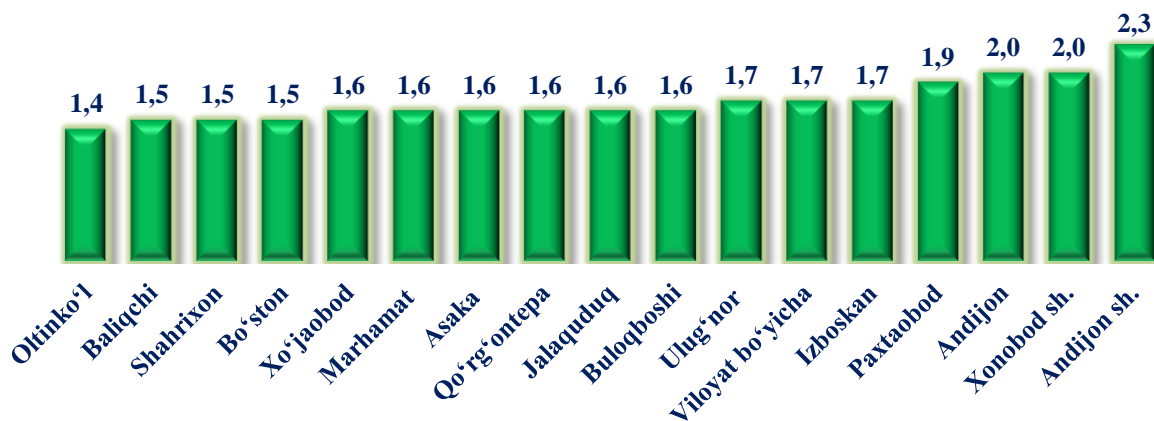
(2023- yilning yanvar-iyun oylarida, birlik)

Ajrim ko'effitsiyentida aksariyat tumanlarda avvalgi yilga nisbatan o'sish kuzatildi. Avvalgi yilga nisbatan eng ko'p o'sish Baliqchi tumanida (0,5 promillega), Qo'rg'ontepa tumanida (0,6 promillega) ro'y berdi.

Viloyat bo'yicha nikohdan ajralishlar ko'effitsiyenti

(2023- yil yanvar-iyun davri, 1000 aholiga nisbatan, promille)

Migratsiya. Dastlabki ma'lumotlarga ko'ra, 2023- yil yanvar-iyun oylarida viloyat bo'yicha ko'chib kelganlar soni 3 127 kishini, shu davr mobaynida ko'chib ketganlar soni esa 3 929 kishini tashkil qildi. Mos ravishda migratsiya qoldig'i minus -802 kishini tashkil etgan, 2022- yilning mos davrida minus -736 kishi bo'lgan.

Aholining migratsiya ko'rsatkichlari (yanvar-iyun)

(kishi)

	Kelganlar		Ketganlar		Migratsiya saldosı	
	2022- yil	2023- yil	2022- yil	2023- yil	2022- yil	2023- yil
Viloyat bo'yicha	3 283	3 127	4 019	3 929	-736	-802
<i>shaharlar:</i>						
Andijon	862	845	1 031	1008	-169	-163
Xonobod	106	124	64	89	35	29
<i>tumanlar:</i>						
Oltinko'l	323	234	215	188	46	169
Andijon	577	468	428	398	149	70
Baliqchi	138	104	169	204	-100	269
Bo'ston	105	70	85	91	20	-21
Buloqboshi	74	74	192	151	-77	269
Jalaquduq	142	126	252	271	-110	-145
Izboskan	11	28	284	228	-200	484
Ulug'nor	16	29	69	65	-53	-36
Qo'rg'ontepa	135	257	246	286	-29	275
Asaka	132	174	255	244	-123	-70
Marhamat	108	80	162	164	-84	246
Shahrixon	92	107	232	222	-140	-115
Paxtaobod	150	81	182	159	-78	260
Xo'jaobod	312	326	153	161	159	165

STATISTIK KO'RSATKICHLARGA IZOHLAR

Doimiy aholi – ro'yxatdan o'tkazilayotgan vaqtda muayyan aholi punkti yoki hududda doimiy istiqomat qilayotgan aholidan iborat bo'lib, bunga ushbu hududda doimiy ro'yxatda turib, lekin vaqtincha yashamaydigan aholi ham kiritiladi.

Shahar aholisi – shahar hududlarida, ya'ni me'yoriy hujjatlar bilan shaharlar, shaharchalar sifatida belgilangan aholi punktlarida istiqomat qiluvchi aholi.

Doimiy aholi sonini baholash – oxirgi aholini ro'yxatga olish ma'lumotlari asosida hisoblanib, unga har yili tug'ilganlar va muayyan hududga ko'chib kelganlar soni qo'shib, o'lganlar va muayyan hududdan ko'chib ketganlar soni ayriladi.

Tug'ilish – tug'ilish jarayonlarining sodir bo'lishi va boshqa xususiyatlarini tavsiflovchi ko'rsatkich.

1000 aholiga nisbatan tug'ilish koeffitsiyenti – hisobot yilida jami tug'ilganlar (tirik) sonini hisobot davridagi doimiy aholining o'rtacha soniga bo'lib, 1000 ga ko'paytirish orqali hisoblanadi.

1000 aholiga nisbatan o'lim koeffitsiyenti – hisobot yilida jami o'lganlar sonini hisobot yilidagi doimiy aholining o'rtacha soniga bo'lib, 1000 ga ko'paytirish orqali hisoblanadi.

O'lim sabablari – o'limga yoki uning sodir bo'lishiga ta'sir etgan kasaliklar, patologik holatlar va jarohatlar, shuningdek, o'lim bilan yakun topgan jarohatga sabab bo'lgan baxtsiz hodisa va zo'ravonlik holatlari.

Nikoh – erkak va ayol o'rtasidagi, ularning bir-birlariga va farzandlariga nisbatan huquq va majburiyatlarini belgilab beradigan o'zaro munosabatlari shakli. Er va xotin o'rtasidagi yuridik munosabatlar fuqarolik holati dalolatnomalarini yozish (FHDYO) organlarida nikohlarini ro'yxatdan o'tkazish natijasida o'rnatiladi.

1000 aholiga nisbatan nikohlar koeffitsiyenti – hisobot yilida tuzilgan nikohlar sonini doimiy aholining o'rtacha soniga bo'lib, 1000 ga ko'paytirish orqali hisoblanadi.

Nikohdan ajralish (nikohni bekor qilish) – er-xotinlarning hayoti davomida, tomonlar uchun qayta nikoh huquqini beruvchi, nikohlarning to'liq yuridik to'xtatilishi, nikoh FHDYO yoki sud organlarida ajralishni ro'yxatdan o'tkazilganidan so'ng bekor qilingan hisoblanadi.

1000 aholiga nisbatan nikohdan ajralish koeffitsiyenti – hisobot yilida nikohdan ajralishlar sonini doimiy aholining o'rtacha soniga bo'lib, 1000 ga ko'paytirish orqali hisoblanadi.

Ko'chib kelganlar soni – ko'chib kelganlarning absolyut miqdori, ya'ni muayyan hududga uning tashqarisidan ko'chib kelganlardan iborat. Ichki ishlar organlari tomonidan aholini yashash joyi bo'yicha ro'yxatga olishda tuziladigan statistik hisobga olish so'rovnomalarini qayta ishlash natijasida ko'chib kelish.

Ko'chib ketganlar soni – ko'chib ketganlarning absolyut miqdori, ya'ni muayyan hududga uning tashqarisidan ko'chib ketganlar iborat. Ichki ishlar organlari tomonidan aholini yashash joyi bo'yicha ro'yxatga olishda tuziladigan statistik hisobga olish so'rovnomalarini qayta ishlash natijasida ko'chib ketish.

Aholining migratsion o'sishi (farqi) – hisobot davrida ko'chib kelganlar va ko'chib ketganlar soni o'rtasidagi farqning absolyut miqdori.